

Vantaan kaupungin lausunto alueellisesta hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2026–2030

Johdanto

Vantaan kaupungin lausunnon pohjana on käytetty Vantaan kaupunkistrategian tavoitteita, joita ovat muun muassa turvallisuuden parantaminen, kotoutumisen edistäminen, työllisyyden vahvistaminen ja alueellisen eriarvoistumisen vähentäminen. Lisäksi on huomioitu Vantaan hyvinvointisuunnitelmaluonnoksen painopisteet: mielen hyvinvointi, fyysinen toimintakyky, taloudellinen hyvinvointi sekä yhdenvertaisuus.

Yleiset huomiot

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteet ovat Vantaan näkökulmasta perusteltuja ja linjassa kaupunkistrategian kanssa. Kotoutuminen jää kuitenkin suunnitelmassa melko pieneen rooliin ja sen merkitystä tavoitteissa olisi hyvä vahvistaa huomioiden alueen väestörakenteen ja tarpeet.

Alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa on runsaasti tavoitteita ja toimenpiteitä. Suunnitelma voisi hyötyä vielä priorisoinnista ja tiivistämisestä, jotta suunnitelman toimeenpano olisi sujuvampaa.

HYTE-kertoimen perusteella Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen pistemäärät ovat valtakunnallisesti heikot, erityisesti tulosindikaattoreissa. Vantaa toivoo jatkovalmisteluun vaikuttavampaa otetta: keskeiset keinot on hyvä valita

terävästi. Tässä auttaisi myös edellä mainittu voimakkaampi priorisointi myös suunnittelussa.

Mielenterveys- ja päihdehaasteiden nostaminen tärkeäksi tulevaisuuden työn painopisteeksi on tärkeää myös Vantaan kaupungin näkökulmasta. Päihdeilmiöiden lisääntyminen kaupunkikeskustoissa heikentää turvallisuuden tunnetta ja kaupungin näkökulmasta tämä osa-alue on yksi tulevan kauden merkittävimmistä kehittämisen kohteista, johon tulisi panostaa.

Suunnitelman painotukset liittyen työllisyyden edistämiseen, työkyvyn tunnistamiseen ja asunnottomuuden ehkäisyyn ovat myös Vantaan kaupungin tavoitteiden kannalta tärkeitä asioita. Lisäksi Vantaan kaupunki haluaa korostaa vapaaehtoistoiminnan entistä parempaa hyödyntämistä yhteistyössä alueen toimijoiden kesken.

On tärkeää, että ehkäisevän päihdetyön rooli HYTE-kokonaisuudessa tulee kuvattua konkreettisesti. Keinot, vastuut ja mittarit on täsmennettävä, jotta ennaltaehkäisy ja varhainen tuki toteutuvat johdonmukaisesti ja yhteistyö ja roolit on selkeästi mietitty.

Lapset ja nuoret

Vantaan kaupunki jakaa huolen lasten ja nuorten tulevaisuususkon heikkeneemisestä ja pitää perusteltuna tarkastella ilmiötä taloudellisen hyvinvoinnin ja eriarvoistumisen vähentämisen näkökulmista.

Kouluväkivallan huomioiminen suunnitelmassa on tärkeää turvallisuuden tunteen ja yhdenvertaisten oppimisympäristöjen varmistamiseksi.

Vantaa pitää myönteisenä myös lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn nostamista esiin osana hyvinvoinnin vahvistamista.

Työikäiset

Vantaa pitää tärkeänä, että työikäisten päihdeilmiöihin vastaaminen muodostaa selkeän kokonaisuuden: ehkäisy, hoito ja kuntoutus tukevat mielen hyvinvointia ja kaventavat hyvinvointi- ja terveyseroja.

Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret (NEET-nuoret) ovat Vantaalla keskeinen kohderyhmä, jonka eteen työskennellään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kaupunki pitää tärkeänä, että kohderyhmä on nostettu vahvasti esiin alueellisessa suunnitelmassa.

Vantaa pitää jalkautuvaa aikuissosiaalityötä ja etsiviä työmuotoja, kuten etsivää päihdetyötä, tärkeinä turvallisuuden kannalta, ja niiden kehittämistä tulee jatkaa.

Ikääntyneet

Ikäihmisten yksinäisyyden torjunta ja etsivä vanhustyö ovat tärkeitä nostoja, ja Vantaa pitää myönteisenä, että ne näkyvät tavoitteissa.

Ikäihmisten liikkumisen ja arkiaktiivisuuden edistäminen ei näy tavoitteissa riittävästi. Ikäihmisten kaatumisten ehkäisy on hyvinvointialueen ja kaupungin yhteinen intressi, minkä vuoksi kaatumisia ennalta ehkäisevänä keinona fyysisen toimintakyvyn ylläpitäminen on myös valtion rahoituksen näkökulmasta tärkeää.

Hyvinvointialueen suunnitelmissa on lisätä ikääntyneiden palveluissa digitaalisia ratkaisuja. Digipalvelujen kehittämisen rinnalla tarvitaan vahvaa niiden käytön tukea, jotta palvelut ovat saavutettavia kaikille.

Yhteenveto

Vantaa pitää hyvinvointisuunnitelmaa kokonaisuutena hyvänä ja kaupungin strategian kanssa yhteensopivana. Se tukee erityisesti turvallisuuden, työllisyyden, kotoutumisen ja eriarvoistumisen vähentämisen tavoitteita sekä mielen hyvinvointia, fyysistä toimintakykyä, taloudellista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta.

Vantaa esittää tavoitteiden priorisointia sekä selkeää mittaristoa, joka tukee toimeenpanoa ja Vantaan painopisteiden seurantaan. Lisäksi kotoutuminen tulee vahvistaa läpileikkaavasti ja ikäihmisten liikkuminen sekä arkiaktiivisuus nostaa omaksi tavoitteeksi.

Vantaa toteaa myös, että HYTE-neuvotteluosapuolten valmisteluyhteistyö on sujunut hyvin alueellisen suunnitelman valmisteluvaiheessa. Kaupunki on sitoutunut jatkamaan tiivistä yhteistyötä suunnitelman toimeenpanossa.